

GİRİŞ

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) verilerinin bir araya getirilerek kayıtlı istihdama ilişkin büyük resmin ortaya konmasını, ayrıca istihdamın kısa ve orta vadeli eğilimlerinin tespit edilmesini hedeflemektedir.

TEPAV İstihdam İzleme Bülteni'nde, yukarıda bahsedilen kaynaklardan derlenen verilerle yapılan analizler yayınlanmaktadır. Bültende yer almayan özet tablolar, TEPAV web sitesinden zaman serileri halinde araştırmacıların kullanımına sunulmaktadır. Bültende mevcut dönem verileri geçen yılın aynı dönemine göre karşılaştırılmıştır. İşgücü piyasasında mevsimsel etkiler olduğu için mevsimsellikten arındırma işlemi yapılarak bir önceki ay ile karşılaştırmalara da yer verilmiştir.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	3
İstihdama 'Kamu' Rüzgarı	7
Ücretlilerin Yüzde 23'ü Kayıt Dışı	10
Kayıtlı Esnaf Sayısı Kriz Öncesini Hala Yakalayamadı	14
Çalışan Sayısını En Çok Bina ve Çevre Düzenleme Sektörü Artırdı	16
Sağlıkta ve Eğitimde Özel Sektörden Kamuya Geçişler Devam Ediyor	18
İmalat Sanayide Yeni İşe Giren 3 Kişiden 1'i Hazır Giyim ve Tekstil Sektöründe	19
Depremden Sonra Van'da Çalışan Sayısı Yüzde 50 Arttı	20
44 İlde Geçen Yıla Göre Kayıtlı Esnaf Sayısı Azaldı	22
Son 1 Yılda Kayıtlı Çiftçi Sayısı 69 İlde Azaldı	23
Memur Sayısını En Fazla Artıran İller: Şanlıurfa ve Van	24
Kayıtlı İşyeri Sayısı 1,5 Milyonu Geçti	25
İmalat Sanayideki İşyeri Artış Hızı Genelinde Gerisinde Kaldı	26
Son 1 Yılda İşyeri Sayısını En Fazla Artıran İl Gaziantep Oldu	27
Her Yeni 100 İşten 22'si Kadınların Oldu	28
Kadın İstihdamının En Çok Arttığı Sektör Mobilya İmalatı	30
Kadına İstihdamı En Çok Kayseri'de Arttı	31
İş ve Eleman Aramak Amacıyla İŞKUR'a Yapılan Başvuran Artıyor	32
İşsizlik Ödeneği Alanların Sayısı Yüzde 15,4 Arttı	33

TABLO ve ŞEKİLLER

Tablo 1. Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü, İstihdam ve İşsizlik (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi).....	7
Tablo 2. İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus İçinde Ümitsiz İşsizler ve Ev Kadınları (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi)	8
Tablo 3. İstihdamdaki Aylık Değişim (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi)	9
Tablo 4. İstihdamı Artan ve Azalan Sektörler (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi).....	10
Tablo 5. İstihdamda Kayıtlı-Kayıtsız Çalışan Karşılaştırması (Mayıs 2012) (Bin kişi).....	11
Tablo 6. Sigortalı Çalışan Sayısı (Mayıs, 2009 - 2012).....	12
Şekil 1. Aylara Göre Sigortalı Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)	13
Şekil 2. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)	13
Şekil 3. Aylara Göre Kayıtlı Esnaf (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)	14
Şekil 4. Aylara Göre Kayıtlı Çiftçi (4/b Tarım) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir).....	15
Şekil 5. Aylara Göre Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir).....	15
Tablo 7. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)	16
Tablo 8. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Azalan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)	18
Tablo 9. İmalat Sanayide Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)	19
Tablo 10. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)	21
Tablo 11. Kayıtlı Esnaf (4/b) Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il).....	22
Tablo 12. Kayıtlı Çiftçi (4/b Tarım) Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)	23
Tablo 13. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)	24
Tablo 14. İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör).....	25
Tablo 15. İmalat Sanayide İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)	26
Tablo 16. İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il).....	27
Şekil 6. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın İstihdamının Toplam İstihdama Oranı (Ekim 2008 – Mayıs 2012)	28
Tablo 17. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör).....	29
Tablo 18. İmalat Sanayide Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)	30
Tablo 19. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)	31
Tablo 20. İŞKUR ile İş Arama ve İstihdam (Kişi)	32
Tablo 21. İşsizlik Ödeneği Alan Kişi Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)	33

ÖZET

Genel Eğilimler

- Mayıs 2012’de kayıtlı istihdam 17 milyon 440 bin olmuştur.
- Kayıtlı istihdam Mayıs 2012’de, 2011’in aynı dönemine göre yüzde 7,7 artmıştır. Bu artış, 1 milyon 253 bin ilave istihdama karşılık gelmektedir.
- Kayıtlı istihdam artışının yüzde 83,7’si sigortalı ücretli (4/a) ve yüzde 20,9’u ise kamu görevlileri (4/c) sayısındaki artıştan kaynaklanmıştır. Kendi hesabına çalışanlar (4/b) ise bu artışı yüzde 4,7 düzeyinde negatif olarak etkilemişlerdir.
- Mevsimsellikten arındırılmış serilerde kayıtlı istihdam Mayıs 2012’de bir önceki aya göre yüzde 0,7 artmıştır. Bu artış, yaklaşık 118 bin ilave istihdama karşılık gelmektedir.

Sektörel Değerlendirmeler

- Mayıs 2012’de tüm sektörlerde 11 milyon 821 bin kişi sigortalı ücretli olarak istihdam edilmektedir. İmalat sanayideki sigortalı ücretli istihdam ise 3 milyon 275 bin kişi olmuştur.
- Geçtiğimiz 12 ayda sigortalı ücretli sayısındaki artış yüzde 9,7 olmuştur. İmalat sanayindeki artış ise yüzde 8,7 olmuş ve genel artışın 1 puan gerisinde kalmıştır.
- Son 12 ayda 1 milyon 50 bin artan sigortalı ücretli sayısının yüzde 25’i imalat sanayinden gelmiştir. 263 bin kişi imalat sanayinde iş edinmiştir.
- Toplam sigortalı ücretli (4/a) sayısında, Mayıs 2012’de bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen artışta yüzde 14,3 ile bina inşaatı (150 bin), yüzde 11,8 ile perakende ticaret (124 bin) ve yüzde 5,9 ile de kara ve boru hattı taşımacılığı (62 bin) en önemli üç sektör olarak ortaya çıkmaktadır.
- Mayıs 2012’de geçen yılın aynı dönemine göre toplam sigortalı ücretli (4/a) sayısı en fazla azalan sektörlerin başında yaklaşık 18 bin istihdam düşüşü ile insan sağlığı hizmetleri (yüzde 7,3), 8 bin ile eğitim (yüzde 1,6), 6 bin ile atık maddelerin değerlendirilmesi (yüzde 9,8) ve 5 bin ile veterinerlik hizmetleri (yüzde 23,4) gelmektedir.
- İmalat sanayinde sigortalı ücretli çalışan sayısında, Mayıs 2012’de bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen yaklaşık 263 binlik artışın, yüzde 17,8’i giyim eşyaları imalatı (47 bin), yüzde 15’si tekstil ürünleri imalatı (42 bin) ve yüzde 8,8’i gıda ürünleri imalatı ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı (23 bin) sektörlerinden gelmektedir.
- Mevsimsellikten arındırılmış serilerde toplam sigortalı ücretli (4/a) istihdamı Mayıs 2012’de bir önceki aya göre yaklaşık 94 bin artmıştır. Nisan 2012’ye göre istihdamın en fazla arttığı sektörlerin başında 17 bin kişi ile bina inşaatı, 10 bin ile perakende ticaret ve 6 bin kişi ile giyim eşyaları imalatı sektörleri gelmektedir.
- İmalat sanayinde ise mevsimsellikten arındırılmış serilerde sigortalı ücretli istihdamı Mayıs 2012’de bir önceki aya göre yaklaşık 22 bin artmıştır. Nisan 2012’ye göre istihdamın en fazla arttığı sektörlerin başında 6 bin kişi ile giyim eşyaları imalatı, 3 bin ile fabrikasyon meral ürünleri ve 2 bin kişi ile tekstil ürünleri imalatı gelmektedir.

İl Bazında Değerlendirmeler

- Mayıs 2012'de il bazında sigortalı ücretli (4/a) istihdamın en fazla olduğu 3 il, 3 milyon 442 bin ile İstanbul (yüzde 29,1), 1 milyon 5 bin ile Ankara (yüzde 8,5) ve 754 bin ile de İzmir (yüzde 6,4) olarak sıralanmaktadır.
- Sigortalı ücretli (4/a) istihdamın en az olduğu 5 il ise Bayburt, Ardahan, Tunceli, Kilis ve Hakkari'dir.
- Mayıs 2012'de il bazında kayıtlı esnaf (4/b) sayısının en fazla olduğu 3 il, 476 bin ile İstanbul (yüzde 24,6), 128 bin ile Ankara (yüzde 6,6) ve 121 bin ile de İzmir (yüzde 6,2) olarak sıralanmaktadır.
- Kayıtlı esnaf (4/b) sayısının en az olduğu 5 il ise Bayburt, Tunceli, Ardahan, Gümüşhane ve Bingöl'dür.
- Mayıs 2012'de il bazında kayıtlı çiftçi (4/b) sayısının en fazla olduğu 3 il, 60 bin ile Konya (yüzde 5,4), 52 bin ile Antalya (yüzde 4,7) ve 50 bin ile de Manisa (yüzde 4,5) olarak sıralanmaktadır.
- Kayıtlı çiftçi (4/b) sayısının en az olduğu 5 il ise Hakkari, Bartın, Şırnak, Bingöl ve Tunceli'dir.
- Mayıs 2012'de il bazında kamu çalışanı (4/c) sayısının en fazla olduğu 3 il, 371 bin ile Ankara (yüzde 14,4), 295 bin ile İstanbul (yüzde 11,4) ve 136 bin ile de İzmir (yüzde 5,3) olarak sıralanmaktadır.
- Kamu çalışanı (4/c) sayısının en az olduğu 5 il ise Bayburt, Kilis, Ardahan, Iğdır ve Gümüşhane'dir.
- Mayıs 2012'de bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen toplam sigortalı ücretli (4/a) çalışan artışında yüzde 28,4 ile İstanbul (298 bin), yüzde 9 ile Ankara (95 bin), yüzde 5,6 ile İzmir (59 bin), yüzde 4,6 ile Antalya (49 bin) ve yüzde 4,2 ile Bursa (44 bin) en önemli 5 il olarak sıralanmaktadır.
- Son 1 yılda, sigortalı istihdamı (4/a) en fazla artan 15 il arasında, Van (yüzde 50,3), Şanlıurfa (yüzde 19,8), Gaziantep (yüzde 19,1), Konya (yüzde 13) ve Kayseri (yüzde 11,5) en yüksek istihdam artış oranını yakalayan ilk beş il olarak öne çıkmaktadır.
- Son 1 yılda, kayıtlı esnaf (4/b) sayısı en fazla artan 15 il arasında, İstanbul (yüzde 12,3), Şanlıurfa (yüzde 9,9), Gaziantep (yüzde 7,7), Uşak (yüzde 5,2) ve Denizli (yüzde 3,9) en yüksek kayıtlı esnaf artış oranını yakalayan ilk beş il olarak öne çıkmaktadır.
- Son 1 yılda, kayıtlı çiftçi (4/b) sayısı en fazla artan 15 il arasında, İstanbul (yüzde 51,1), Hakkari (yüzde 15,3), Kars (yüzde 10), Şanlıurfa (yüzde 9), Karaman ve Ardahan (yüzde 6,4) en yüksek kayıtlı çiftçi artış oranını yakalayan ilk beş il olarak öne çıkmaktadır.
- Kamu çalışanı (4/c) sayısına bakıldığında ise son 1 yılda, sayısı en fazla artan 15 il arasında, Şanlıurfa (yüzde 33,2), Van (yüzde 28,1), Gaziantep (yüzde 18), Diyarbakır (yüzde 17,3) ve Erzurum (yüzde 17,1) en yüksek kamu çalışanı artış oranını yakalayan ilk beş il olarak öne çıkmaktadır.
- Mevsimsellikten arındırılmış serilerde toplam sigortalı ücretli (4/a) istihdamı Mayıs 2012'de bir önceki aya göre en fazla artan illerin başında 30 bin yeni istihdam ile İstanbul, 23 bin ile Ankara, 5 bin ile İzmir gelmektedir.

İşyeri Bazında Değerlendirmeler

- Mayıs 2012’de Türkiye’de toplam 1 milyon 501 bin işyeri bulunmaktadır. Türkiye’deki işyerlerinin yüzde 29,1’i İstanbul’da (436 bin), yüzde 7,8’i Ankara’da (117 bin) ve yüzde 7,1’i de İzmir’de (107 bin) faaliyet göstermektedir.
- İşyeri sayısı en az olan iller ise Bayburt, Hakkari, Tunceli, Ardahan ve Kilis olarak sıralanmaktadır.
- Türkiye genelinde Mayıs 2011’den Mayıs 2012’e 116 bin işyeri açılmıştır. Geçen yıldan bu yana işyeri sayısı yüzde 8,4 artmıştır. Sektör bazında bu artışta en yüksek payı yüzde 20,5 ile perakende ticaret (24 bin), yüzde 10,7 ile kara ve boru hatta taşımacılığı (12 bin) ve yüzde 7,1 ile de yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri (8 bin) sektörleri almıştır.
- Mayıs 2012’de bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen işyeri artışında en büyük payı yüzde 30,9 ile İstanbul (36 bin) almıştır. İstanbul’u yüzde 7,2 ile Ankara (8 bin), yüzde 6,9 ile İzmir (8 bin), yüzde 5 ile Antalya (6 bin) ve yüzde 4,5 ile Bursa (5 bin) izlemiştir.
- Son 1 yılda, işyeri sayısı en fazla artan 15 il arasında, oransal olarak geçen yıldan bu yıla en fazla artış yüzde 13,2 ile Gaziantep’te olmuştur. Gaziantep’i yüzde 12,9 ile Adana, yüzde 11,6 ile Hatay, yüzde 10,9 ile Antalya ve yüzde 10,7 ile Mersin takip etmiştir.
- Mevsimsellikten arındırılmış serilerde Mayıs 2012’de bir önceki aya göre yaklaşık 10 bin yeni işyeri açılmıştır. İşyeri sayısı en fazla artan illerin başında 3 bin yeni işyeri ile İstanbul ilk sırada yer alıyor. İstanbul’u 865 işyeri ile Ankara ve 750 işyeri ile İzmir takip etmektedir.
- Mevsimsellikten arındırılmış serilerde işyeri sayısı Mayıs 2012’de bir önceki aya göre en fazla artan sektörler perakende ticaret (bin 423), yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri (bin 242) ve toptan ticaret (705) olarak sıralanmaktadır.

Kadın İstihdamı Üzerine Değerlendirmeler

- Sigortalı ücretli çalışanlar içinde kadınların oranı Mayıs 2012’de yüzde 24,1 (2 milyon 855 bin) olarak gerçekleşmiştir. 1 milyon 50 binlik toplam sigortalı ücretli artışının 234 bini (yüzde 22,3’ü) kadın istihdamından gelmiştir.
- Mayıs 2012’de kadın istihdam oranının en fazla olduğu ilk 5 il Denizli (yüzde 30,1), Edirne (yüzde 29,4), İzmir (yüzde 29,1), İstanbul ve Düzce (yüzde 28,8) ve Kırklareli (yüzde 28,3)’dir.
- Kadın istihdam oranının en az olduğu 5 il ise Van (yüzde 7,1), Siirt ve Şırnak (yüzde 8,6), Bitlis (yüzde 9,2), Mardin (yüzde 9,5) ve Şanlıurfa (yüzde 10,5)’dir.
- Son 1 yılda, sigortalı ücretli kadın istihdamı en fazla artan 15 il arasında, Kayseri (yüzde 14,2), Ankara (yüzde 13,5), Aydın (yüzde 12,8), Konya (yüzde 12,6) ve Muğla (yüzde 12,2) en yüksek kadın istihdamı artış oranını yakalayan ilk beş il olarak öne çıkmaktadır.

- Kadın istihdamındaki payı en yüksek olan 3 sektör yüzde 13,2 ile perakende ticaret (378 bin), yüzde 8,8 ile eğitim (252 bin) ve yüzde 7,2 ile giyim eşyaları imalatı (205 bin) sektörleridir.
- Mayıs 2012'de geçen yılın aynı dönemine göre kadın sigortalı ücretli istihdamı artışında en fazla payı olan sektörlerin başında yüzde 20,7 ile perakende ticaret (48 bin), yüzde 9,6 ile giyim eşyaları imalatı (23 bin) ve yüzde 7,3 ile büro yönetimi ve desteği faaliyetleri (17 bin) sektörleri gelmektedir.
- Öte yandan Mayıs 2012'de geçen yılın aynı dönemine göre kadın sigortalı ücretli istihdamının en fazla azaldığı sektörler 15 bin ile insan sağlığı hizmetleri (yüzde 9,9), 13 bin ile eğitim (yüzde 5) ve 3 bin ile veterinerlik hizmetleri (yüzde 27,7) sektörleri olarak sıralanmaktadır.
- İmalat sanayide kadın istihdamındaki payı en yüksek olan 3 sektör yüzde 29,5 ile giyim eşyaları imalatı (205 bin), yüzde 17,2 ile tekstil ürünleri imalatı (119 bin) ve yüzde 13,4 ile gıda ürünleri imalatı (93 bin) sektörleridir.
- Mevsimsellikten arındırılmış serilerde sigortalı ücretli kadın istihdamı Mayıs 2012'de bir önceki aya göre en fazla artan sektörlerin başında 4 bin 533 yeni istihdam ile giyim eşyaları imalatı, 3 bin 498 ile perakende ticaret ve bin 496 ile gıda ürünleri imalatı sektörleri gelmektedir.
- Mevsimsellikten arındırılmış serilerde sigortalı ücretli kadın istihdamı Mayıs 2012'de bir önceki aya göre en fazla artan illerin başında 7 bin 461 yeni istihdam ile İstanbul, 4 bin 236 ile Ankara ve bin 710 ile Bursa gelmektedir. Bu illeri İzmir, Konya ve Antalya izlemektedir.

İstihdama “Kamu” Rüzgarı

Kısa adı TÜİK olan Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan mevsimsel etkilerden arındırılmış Mayıs 2012 işgücü, istihdam ve işsizlik verileri, Mayıs 2011’e göre işgücü pazarına son 12 ayda 555 bin kişinin katıldığını, iş arayanlardan 836 bininin istihdam edildiğini göstermektedir. Bu durumda işsiz sayısının da 12 ay öncesine göre 281 bin azaldığı ve işsizlik oranının 1,2 puan azalarak yüzde 9’a düştüğü görülmektedir.

Tablo 1. Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü, İstihdam ve İşsizlik (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi)

Aylar	İşgücü	İstihdam	İşsiz	İşgücüne Katılma Oranı (%)	İstihdam Oranı (%)	İşsizlik Oranı (%)
Mayıs 2011	26.638	23.916	2.722	49,8	44,8	10,2
Haziran 2011	26.806	24.081	2.725	50,1	45,0	10,2
Temmuz 2011	26.754	24.084	2.670	49,9	44,9	10,0
Ağustos 2011	26.782	24.206	2.576	49,8	45,0	9,6
Eylül 2011	26.772	24.292	2.480	49,7	45,1	9,3
Ekim 2011	26.816	24.304	2.512	49,7	45,1	9,4
Kasım 2011	26.907	24.419	2.488	49,8	45,2	9,2
Aralık 2011	26.775	24.290	2.485	49,5	44,9	9,3
Ocak 2012	26.895	24.478	2.418	49,5	45,1	9,0
Şubat 2012	26.859	24.418	2.441	49,4	44,9	9,1
Mart 2012	26.930	24.486	2.444	49,5	45,0	9,1
Nisan 2012	27.099	24.652	2.447	49,7	45,2	9,0
Mayıs 2012	27.193	24.752	2.441	49,8	45,3	9,0
Mayıs 2011-2012 (Fark)	555	836	-281			
Mayıs 2011-2012 (%)	2,1	3,5	-10,3			
Nisan-Mayıs 2012 (Fark)	94	100	6			

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Araştırması

2010 ve 2011’de yüzde 9’a yakın büyüyen ekonominin, 2012’de “yumuşak iniş”e geçirilmesinin hedeflendiği ve Orta Vadeli Program’da büyüme hedefinin yüzde 3,2 olarak belirlendiği bilinmektedir. “Yumuşak iniş”e geçen ekonominin yine de dikkate değer bir istihdam artışı içinde olduğu dikkat çekmektedir. Bu artışın ne kadarının özelden ne kadarının kamudan kaynaklandığı, ayrıca hangi sektörlerin payının büyük olduğu önem kazanmaktadır.

Mayıs 2012’de işgücüne katılma oranı yüzde 49,8 olarak gerçekleşmiştir. Ancak Mayıs 2011’de işgücüne katılma oranı yüzde 49,9’dur. Başka bir ifadeyle işgücü mutlak sayı olarak 555 bin artsa da işgücüne katılım oransal olarak, pek değişmemiştir.

İşgücüne dahil olmayan nüfusta ev kadını statüsü yine başat bir etken olarak öne çıkmaktadır. Mayıs 2012’de, 12 ay öncesine göre 351 bin daha artan ev kadınlarının sayısı 11,8 milyon olarak kayıtlara geçmiştir. İşgücüne dahil olmayan nüfustan işsiz oldukları halde kayıtlara “resmi işsiz” olarak geçmeyen ancak “ümitsiz, mevsimlik” gibi sıfatlarla tasnif edilenlerin sayısı ise Mayıs 2011’e göre 138 bin azalsa da 1,8 milyonun üstündedir. Bu sayı “resmi işsizlere” eklenecek olsa genişletilmiş tanımla işsiz sayısı 4,2 milyonu, işsizlik oranı da yüzde 15’i bulacaktır.

Tablo 2. İşgücüne Dahil Olmayan Nüfus İçinde Ümitsiz İşsizler ve Ev Kadınları (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi)

Aylar	İşgücüne Dahil Olmayanlar	Ümitsiz, Mevsimlik	Ev Kadını	Ümitsiz, Mevsimlik/İşgücüne Dahil Olmayanlar (%)	Ev Kadını/İşgücüne Dahil Olmayanlar (%)
Mayıs 2011	26.444	1.955	11.483	7,4	43,4
Haziran 2011	26.101	1.923	11.496	7,4	44,0
Temmuz 2011	26.173	1.952	11.603	7,5	44,3
Ağustos 2011	26.328	1.861	11.847	7,1	45,0
Eylül 2011	26.685	1.790	11.965	6,7	44,8
Ekim 2011	26.989	1.800	12.049	6,7	44,6
Kasım 2011	27.331	1.887	12.199	6,9	44,6
Aralık 2011	27.868	2.069	12.356	7,4	44,3
Ocak 2012	28.144	2.256	12.428	8,0	44,2
Şubat 2012	28.307	2.369	12.355	8,4	43,6
Mart 2012	28.007	2.238	12.254	8,0	43,8
Nisan 2012	27.464	2.016	11.933	7,3	43,4
Mayıs 2012	27.044	1.817	11.834	7,0	44,0
Mayıs 2011-2012 (Fark)	600	-138	351		
Mayıs 2011-2012 (%)	2,3	-7,1	3,1		
Nisan-Mayıs 2012 (Fark)	-420	-199	-99		

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Araştırması

Öte yandan, ham verilerle Mayıs 2011-2012 döneminde yaratılmış görünen 836 bin istihdamın sektörel dağılımında, hizmetler sektörünün lokomotif rolü üstlendiği ortaya çıkmaktadır. Hizmet sektörlerinde, özellikle de kamusal hizmet dallarında istihdam artışı dikkat çekmektedir. Üretici sektörler, bekleneceği gibi, düşük büyümeye paralel olarak istihdam yaratmada da geride kalmaktadırlar.

Tablo 3. İstihdamdaki Aylık Değişim (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi)

Aylar	Ham veri	Mevsimsellikten arındırılmış
Mayıs 2011	24.445	26.637
Haziran 2011	24.901	26.805
Temmuz 2011	24.953	26.753
Ağustos 2011	24.884	26.782
Eylül 2011	24.749	26.772
Ekim 2011	24.486	26.816
Kasım 2011	24.267	26.906
Aralık 2011	23.678	26.775
Ocak 2012	23.475	26.896
Şubat 2012	23.338	26.859
Mart 2012	23.817	26.931
Nisan 2012	24.630	27.099
Mayıs 2012	25.282	27.193

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Araştırması

Mayıs 2011-2012 dönemi istihdam artışında idari ve destek hizmetlerin 172 bin ile başı çektığı görülmektedir. Çoğu kamu kesimine ait alt dallardaki istihdam artışı da öne çıkmaktadır. Kamu yönetimi ve savunmada istihdam artışı 132 bini bulurken ağırlıkla kamuca yapılan sağlık ve eğitimde istihdam artışı 234 bine ulaşmıştır. Böylece bu 3 kamusal alt dalda istihdam artışının 366 bini bulduğu ve 837 binlik toplam artışın yüzde 40'ını karşıladığı anlaşılmaktadır.

Bahar ile birlikte mevsimsel istihdamın yükseldiği tarımda (istihdamdaki payı yüzde 25) 12 ayda 90 bin istihdam artışı görülmektedir. Son yılların yükselen sektörü 1,6 milyon kişinin çalıştığı inşaat ise 12 ay öncesine göre istihdam sadece 20 bin artarken, gayrimenkul faaliyetlerinde artış 42 bini bulmuştur. Konaklama ve yeme-içme faaliyetlerinden oluşan turizmde ise 35 bin istihdam artışı vardır. Toptan ve perakende ticaret ve onunla bağlantılı ulaştırma ve depoculuk, son 12 ayda istihdam yaratmış diğer önemli sektörler olarak ortaya çıkmaktadır.

Tablo 4. İstihdamı Artan ve Azalan Sektörler (Mayıs, 2011 - 2012) (Bin kişi)

Sektörler	Mayıs 2012	Mayıs 2011	Fark	İstihdam Payı (%)
İdari ve destek	975	803	172	3,9
Kamu yönetimi ve savunma	1.426	1.294	132	5,6
Eğitim	1.270	1.138	132	5,0
Mesleki ve bilimsel faaliyetler	529	418	111	2,1
İnsan sağlığı	788	686	102	3,1
Tarım	6.363	6.273	90	25,2
İnşaat	1.828	1.769	59	7,2
Toptan ve perakende	3.525	3.467	58	13,9
Konaklama ve yiyecek	1.213	1.178	35	4,8
Ulaştırma ve depolama	1.085	1.052	33	4,3
Bilgi ve iletişim	230	197	33	0,9
Gayrimenkul faaliyetleri	167	145	22	0,7
İmalat	4.438	4.424	14	17,6
Kültür ve sanat faaliyetleri	106	102	4	0,4
Elektrik, gaz	216	214	2	0,9
Finans ve sigorta	259	275	-16	1,0
Madencilik	106	139	-33	0,4
Diğer hizmet	757	872	-115	3,0
Toplam	25.282	24.445	837	100

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Araştırması

Öte yandan, imalat sanayide istihdam temposunda artış hızı çok yavaştır. 4,5 milyona yakın istihdamı olan imalatta 12 ay öncesine göre sadece 14 bin kişilik istihdam artışı gözlenmiştir. Madencilikte 12 ay öncesine göre 33 bin, finansta 16 bin, diğer hizmet faaliyetlerinde de 115 bin istihdam azalışı dikkat çekmektedir.

Ücretlilerin Yüzde 23'ü Kayıt Dışı

Öte yandan Mayıs 2012 verileri göstermektedir ki, bütün kayıt dışılıkla mücadele çabalarına karşın, güvencesiz, yani kaçak çalış(tırıl)an ücretli sayısı dikkat çekici boyuttadır. Hem SGK primi hem vergi kaçağı anlamına gelen ayrıca işletmeler arası rekabet eşitsizliği yaratan bu sorun bütün önemiyle ortadadır. 15 yaşın üstünde 54 milyon nüfusu olan Türkiye'de, bu nüfustan işgücüne katılmak isteyenler, yarıyı bulmazken (yüzde 49,8), resmi söylemde "kayıt dışı" olarak tanımlanan sosyal güvenceden yoksunluğun boyutları konusunda tam bir mutabakat da yoktur. Bu konuda veri üreten iki kurumun sosyal güvencesiz çalışan sayıları arasında büyük farklar bulunmaktadır. Bunlardan Türkiye İstatistik Kurumu TÜİK'in, aylık hanehalkı işgücü anketlerinden Mayıs 2012'de istihdamın yaklaşık yüzde 40'ının "kayıt dışı" olduğu anlaşılmaktadır. Bu da 10 milyonun üstünde çalışan nüfus, istihdam demektir.

Kayıtdışı çalıştırılanların üçte birinden biraz fazlasının ücretliler olduğu ve sayının Mayıs 2012’de 3 milyon 550 bine ulaştığı anlaşılmaktadır.

Diğer kaynak olan Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)’ya göre kayıtlı ücretli sayısı dikkate alındığında ise ücretliler arasında kayıt dışılığın yüzde 23’e yaklaştığı, yani yaklaşık olarak, her 4 ücretliden birinin kayıt dışı çalıştırıldığı anlaşılmaktadır. Bu sayı kamu istihdamı (3 milyon dolayında) dikkate alınıp ayıklandığında, yüzde 30’a, kabaca üçte bire yaklaşmaktadır.

Tablo 5. İstihdamda Kayıtlı-Kayıtsız Çalışan Karşılaştırması (Mayıs 2012) (Bin kişi)

	Toplam	Ücretliler	Diğerleri
TÜİK Toplam	25.282	15.725	9.557
TÜİK Kayıtlı	15.195	12.175	3.020
TÜİK Kayıtsız	10.087	3.550	6.537
Kayıtsız (%)	39,9	22,6	68,4
SGK Kayıtlı	17.439	14.394	3.296
TÜİK/SGK Kayıtlı Farkı	2.244	2.219	276
Fark (%)	13,3	18,2	10,0

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hanehalkı İşgücü Araştırması, SGK

TÜİK’in kayıtlı istihdamı 15,2 milyon göstermesine karşılık, kısa adı Sosyal Güvenlik Kurumu olan SGK, 17,4 milyon kişinin sigortalı yani kayıt altında olduğunu açıklamaktadır. SGK’nın prim tahsil ettiği çalışan üstünden bu sayıyı üretmesi daha inandırıcı gelebilir. Ancak, SGK’ya primi ödenen her kişinin aktif olarak işgücü piyasasına yer almadığı bilinmektedir. Bilinmektedir ki, sosyal güvenlik olanaklarından erkenden yararlanabilsin diye birçok işveren, yakınlarını çalıştırmış gibi gösterip primini ödemektedir. TÜİK ile SGK kayıtlı istihdamı arasındaki 2,2 milyonu aşan bu farkı açıklayacak başka etkenler varsa da, en önemli değişken budur.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Mayıs 2012 verileri, kayıtlı istihdamın 17,4 milyona çıktığını ve 12 ay öncesine göre kayıtlı istihdamın yüzde 7,7 oranında arttığını ortaya koymaktadır. Mevsimsellik dikkate alındığında kayıtlı istihdamın Mayıs 2012’de 17,3 milyonu bulduğu ve Nisan 2012’ye göre yüzde 0,7 arttığı anlaşılmaktadır.

Tablo 6. Sigortalı Çalışan Sayısı (Mayıs, 2009 - 2012)

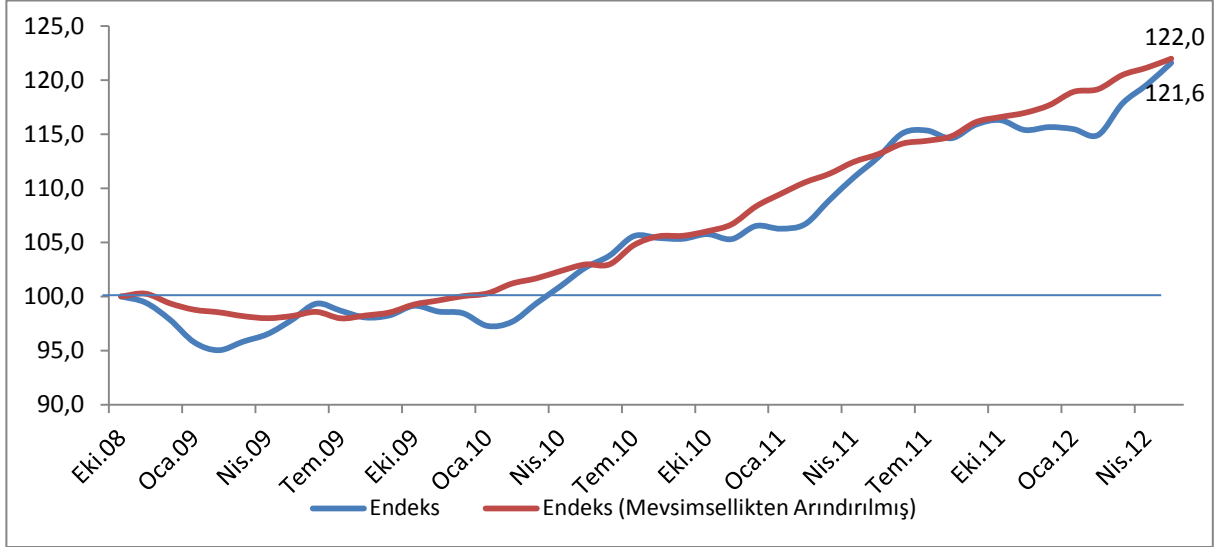
	4/a	4/b	4/c	Toplam Kayıtlı İstihdam
Mayıs 2009	8.674.726	3.085.783	2.270.276	14.030.785
Mayıs 2010	9.604.589	2.896.308	2.220.134	14.721.031
Mayıs 2011	10.771.209	3.103.246	2.312.096	16.186.551
Mayıs 2012	11.820.778	3.044.795	2.574.350	17.439.923
Mayıs 12 - Mayıs 11 (Fark)	1.049.569	-58.451	262.254	1.253.372
Mayıs 12 - Mayıs 11 (Artış, %)	9,7	-1,9	11,3	7,7
Mayıs 11 - Mayıs 10 (Artış, %)	12,1	7,1	4,1	10,0
Mayıs 10 - Mayıs 09 (Artış, %)	10,7	-6,1	-2,2	4,9
Mayıs 12 - Mayıs 09 (Artış, %)	36,3	-1,3	13,4	24,3
Nisan 2012*	11.534.598	3.027.112	2.590.088	17.200.070
Mayıs 2012*	11.628.723	3.024.175	2.600.768	17.318.268
Mayıs 12 - Nisan 12 (Fark)*	94.125	-2.937	10.680	118.198
Mayıs 12 - Nisan 12 (Artış, %)*	0,8	-0,1	0,4	0,7

*Mevsimsellikten arındırılmış rakamlar

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK)

SGK verileri, küresel krizin etkilerinin hissedildiği Mayıs 2009’dan bu yana kayıtlı istihdamın düzenli bir artış gösterdiğini ve bu 4 yılda kayıtlı istihdamın yüzde 24’ün üstünde artış göstererek 14 milyondan 17,4 milyona çıktığını ortaya koymaktadır.

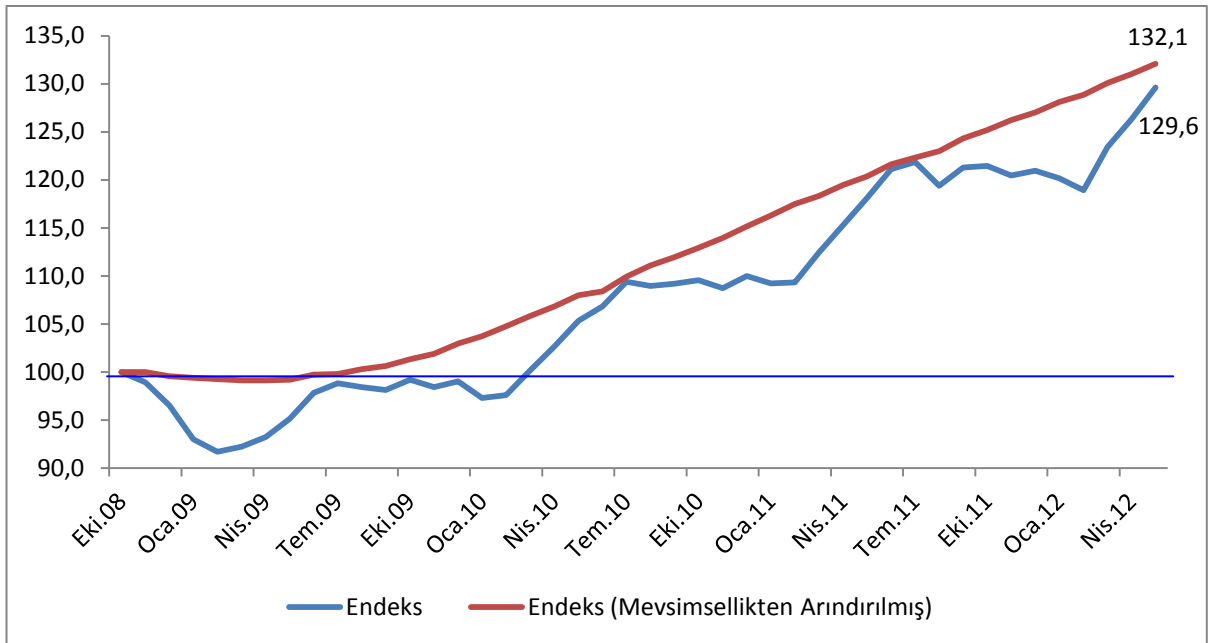
Şekil 1. Aylara Göre Sigortalı Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Kayıtlı istihdamın üçte ikisinden fazlasını oluşturan kayıtlı ücretlilerin bu sürede sayılarının yüzde 36,3 artması dikkat çekmektedir. Üç yıllık büyüme sürecinin yarattığı istihdam iklimi ve kayıtsız işçilerin kayıt altına alınması ile böyle bir artışın gerçekleştiğinden söz edilebilir. Kayıtlı işçilerin Ekim 2008'e göre artışları - mevsimsel etkilerden de arındırıldığında - yüzde 32'nin üzerindedir.

Şekil 2. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

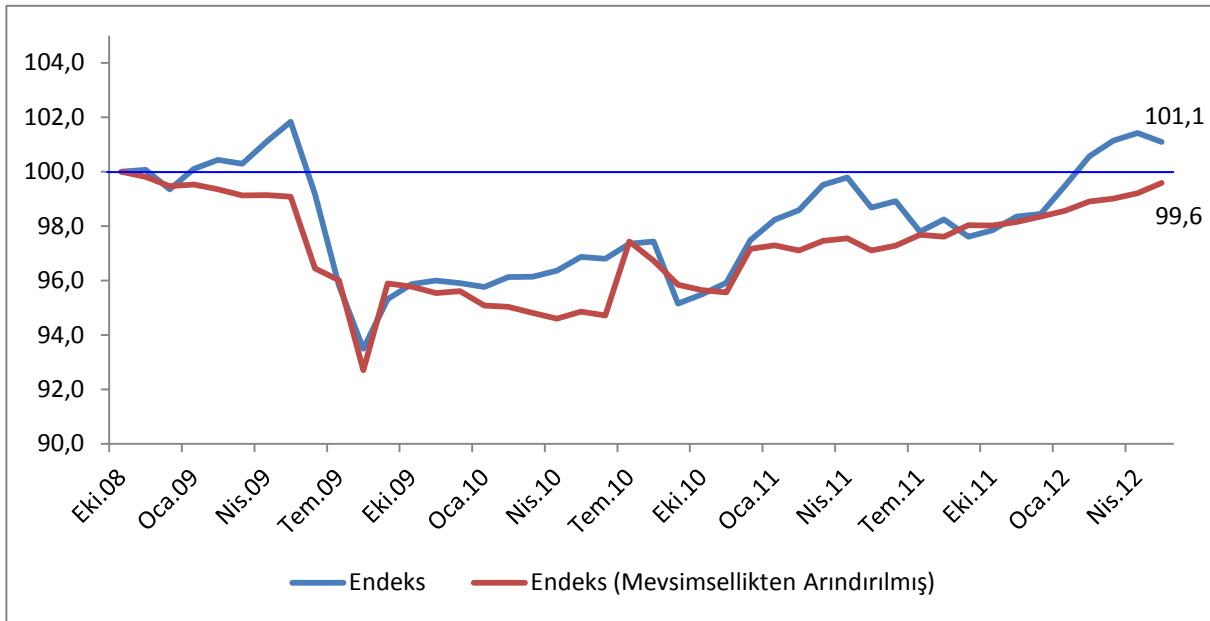
Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Kayıtlı Esnaf Sayısı Kriz Öncesini Hala Yakalayamadı

Kayıtlı istihdam içinde yüzde 17,5 payı olan esnaf (BAĞKUR) sayısında, 2009 krizi sonrasında iyileşen yatırım ortamının etkisiyle artış gözlenmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış rakamlarla 2009 kriz yılı Mayıs ayında 1 milyon 910 bin dolayındaki kayıtlı esnafın Mayıs 2010'da yüzde 4,3 azaldığı, ancak izleyen yılın, yani Mayıs 2011'de 1 milyon 872 bine yaklaştığı gözlenmiştir. Bu sayı Mayıs 2012'de 48 bin artış göstermiş durumdadır.

Mevsimsel etkilerden arındırıldığında, kayıtlı esnaf sayısının, bekleneceği üzere 2009'da inişe geçtiği ancak 2010'da ekonominin iyileşmesi ile toparlandığı, 2011'den bu yana da düzenli bir artış halinde olduğu görülmektedir. Ancak kayıtlı esnaf sayısı hala kriz öncesi seviyeyi yakalayamamıştır.

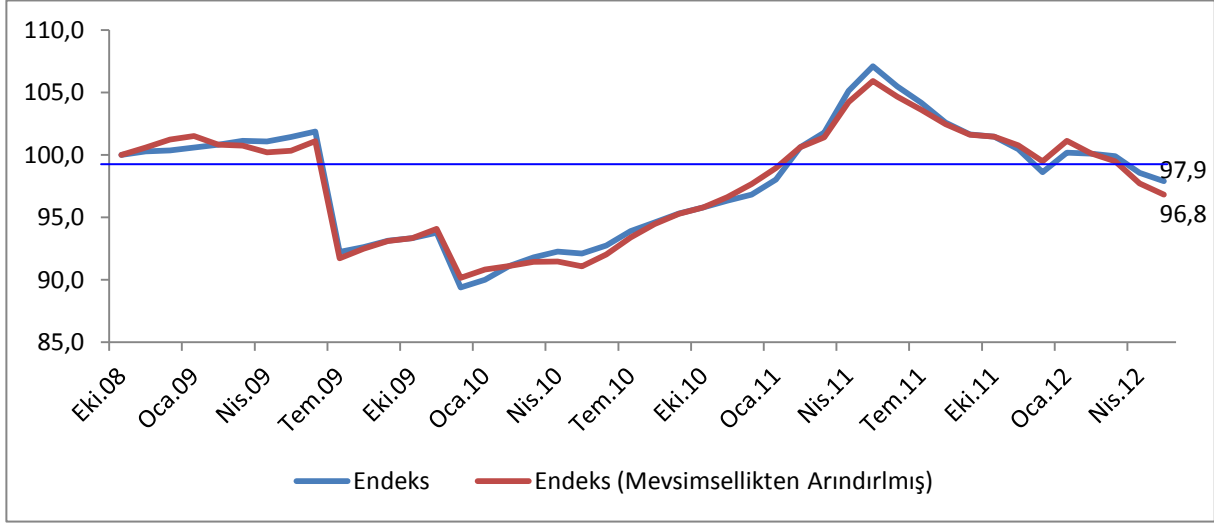
Şekil 3. Aylara Göre Kayıtlı Esnaf (4/b) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Toplam kayıtlı istihdam içinde yüzde 6,4 payı olan "kendi hesabına çalışan tarım istihdamı", kısaca güvenceli çiftçi nüfus, sektörün seyrine ve mevsimlere göre dalgalanmalar göstermektedir. Mayıs 2009'da 1 milyon 143 bin olan kayıtlı çiftçi esnafının, 2010'da geriledikten sonra Mayıs 2011'de 1 milyon 207 bine ulaştığı, Mayıs 2012'de de sayının 1 milyon 103 bine düştüğü görülmektedir.

Şekil 4. Aylara Göre Kayıtlı Çiftçi (4/b Tarım) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

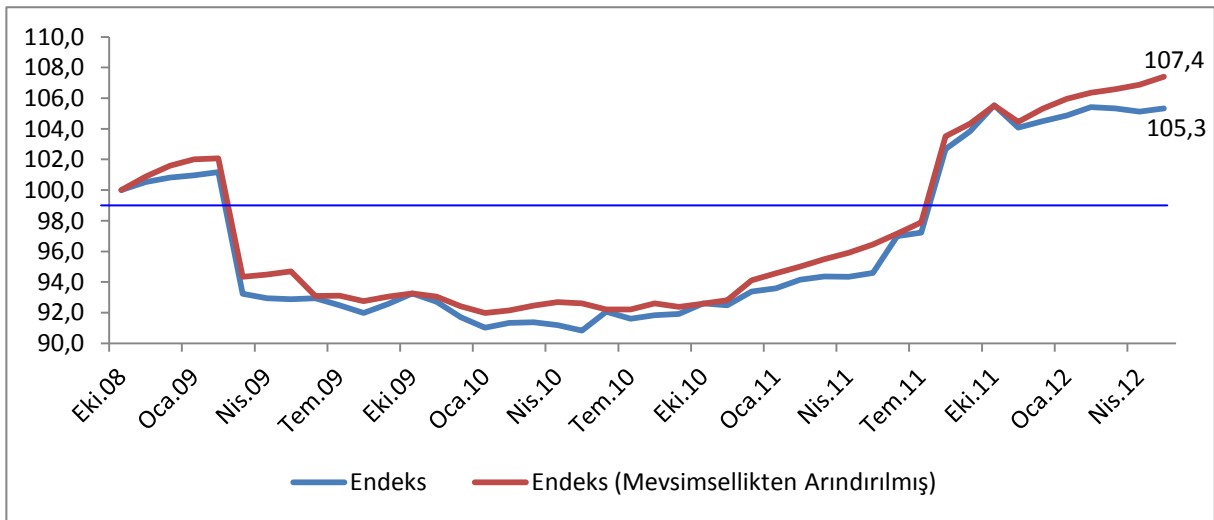

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Genel bütçe, belediyeler, KİT'ler tarafından istihdam edilen kayıtlı istihdamdan işçi statüsünde (4/a) olmayan kamu personeli, 4/c başlığında kayıt altındadır ve toplamları 2,5 milyondan fazladır. Bu da toplam kayıtlı istihdamın yüzde 15'ine karşılık gelmektedir.

Çoğu "memur" statüsündeki kamu personeli sayısının, "mali disiplin" uygulaması çerçevesinde fazla artırılmadığı, özellikle 2009-2010 döneminde, kriz öncesine göre sayılarının azaldığı, ancak 2011'in ikinci yarısından itibaren artmaya başladığı gözlenmektedir. Mevsimsellikten arındırılmış serilerde, sağlık, eğitimin yanında savunma hizmetlerini de kapsayan alanların kamu personelindeki artışla, Mayıs 2011'e göre kamu istihdamının Mayıs 2012'de yüzde 11,5 arttığı ve 2 milyon 600 bini geçtiği görülmektedir. Bu, son 12 ayda memur sayısında 268 bin artış anlamına gelmektedir.

Şekil 5. Aylara Göre Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı (Ekim 2008=100 olarak endekslenmiştir)

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Çalışan Sayısını En Çok Bina ve Çevre Düzenleme Sektörü Artırdı

Mayıs 2011-2012 döneminde sigortalı ücretli sayısında gerçekleşen 1 milyon 50 bin artışla sigortalı ücretli sayısı 11 milyon 821 bine ulaşmıştır. Nisan-Mayıs 2012 arası artış 299 bin gibi görünse de mevsimsellikten arındırılmış seride son 1 aydaki artış 94 bin civarındadır.

Havaların ısınmasıyla birlikte, inşaat sektörü (bina inşaatı ve özel inşaat faaliyetleri) toplam kayıtlı istihdamda 1,5 milyon kişiye yaklaşarak ilk sıradaki yerini almıştır. 1 milyon 50 bin dolayındaki sigortalı ücretli artışının yüzde 20'sine yakını bu sektörden kaynaklanmıştır.

Tablo 7. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Nisan 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012)*
41	Bina İnşaatı	1.049.714	996.138	900.133	149.581	14,3	16,6	16.683
47	Perakende Ticaret	1.125.300	1.111.633	1.001.723	123.577	11,8	12,3	9.649
49	Kara ve Boru Hattı Taşımacılığı	592.043	582.927	530.322	61.721	5,9	11,6	764
81	Bina ve Çevre Düzenleme Faaliyetleri	291.842	285.719	233.888	57.954	5,5	24,8	4.793
43	Özel İnşaat Faaliyetleri	427.612	411.988	371.519	56.093	5,3	15,1	5.376
56	Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetleri	405.413	394.806	356.213	49.200	4,7	13,8	4.198
46	Toptan Ticaret	503.610	500.397	454.844	48.766	4,6	10,7	3.787
14	Giyim Eşyaları İmalatı	446.677	441.421	399.922	46.755	4,5	11,7	6.187
82	Büro Yönetimi ve Desteği Faaliyetleri	280.125	273.626	237.278	42.847	4,1	18,1	-14.631
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	410.015	407.104	368.023	41.992	4,0	11,4	1.530
Tüm Sektörler		11.820.778	11.521.869	10.771.209	1.049.569		9,7	94.125

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Mayıs 2011-2012 döneminde sigortalı ücretli istihdamında perakende ticaretteki istihdam artışı, inşaat sektöründen sonra dikkat çekicidir. Perakende sektöründeki sigortalı ücretlilerin, toplamdaki payı yüzde 9,5 olurken, Mayıs'ta, Nisan 2012'ye göre de sayısını 10 bine yakın artırmış görünmektedir. Perakende sektörü istihdamının son 12 aydaki artışı 124 bine yaklaşırken toplam yıllık istihdam artışındaki payı da yüzde 11,8'dir.

* Mevsimsellikten arındırılmış serilerin farkıdır.

Kara ve boru hattı taşımacılığı, bina ve çevre düzenleme faaliyetleri ile yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri sektörleri, sigortalı ücretli istihdamının en yoğun olduğu üçüncü, dördüncü ve altıncı sektörlerdir. Toptan ticaret de istihdamda önde gelen bir sektör olarak ortaya çıkmaktadır. Mayıs 2012'deki sigortalı ücretli sayısı 405 bini aşan yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri sektöründe turizm sezonunun açılmasıyla birlikte istihdamın daha da artacağı beklenebilir.

Kara ve boru hattı taşımacılığı sektörünün Mayıs 2011-2012 döneminde istihdama katkısı 62 bine yaklaşmıştır. Toptan ticaret sektörü aynı sürede 49 bin, yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri işyerlerinde ise son 1 yıldaki istihdam artışı 49 bini bulmuştur. Hizmet sektörüne ait büro yönetimi ve desteği faaliyetleri işyerlerinde 43 bin dolayında kişi istihdam edilmiştir.

İnşaat ve hizmet sektörlerinde yaratılan bu istihdama karşılık, ilk 10'a giren imalat sanayi sektörleri, önceki aylarda olduğu gibi, giyim eşyaları imalatı ve tekstil ürünleri imalatı sektörleri oluşturmaktadır. Mayıs 2012 itibariyle bu sanayilerdeki sigortalı ücretli sayısı 857 bini bulmuş durumdadır. Bu iki sektörün son 12 aydaki sigortalı ücretli istihdam artışları 89 bin dolayındadır.

Sağlıkta ve Eğitimde Özel Sektörden Kamuya Geçişler Devam Ediyor

Mayıs 2011-2012 döneminde, bazı sektörlerde de istihdam azalışı gözlenmiştir. Bu sektörlerin de yine daha çok hizmet sektörleri olması dikkat çekmektedir. İstihdam kaybı yaşayan sektörlerin başında sağlık sektörü gelmektedir. Mayıs 2011'de 239 bin dolayındaki sigortalı ücretli sağlık çalışanlarının sayısı son 12 ayda 17 binden fazla azalmış görünmektedir. Yine Mayıs 2012'de 461 bine yaklaşan eğitim sektöründeki sigortalı ücretlilerinin sayısının son 12 ayda yaklaşık 8 bin azaldığı görülmektedir.

TÜİK Hanehalkı İşgücü Anketi verileri Mayıs 2011- 2012 döneminde sağlıkta istihdam artışını 102 bin, eğitimde ise 132 bin olarak belirlemektedir. Bu durumda SGK verilerindeki azalışları, özel sektörde azalan eğitim ve sağlık istihdamı diye yorumlamak daha doğru olacaktır.

Tablo 8. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Azalan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Nisan 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) †
86	İnsan Sağlığı Hizmetleri	221.920	217.328	239.473	-17.553	-1,7	-7,3	2.911
85	Eğitim	460.782	427.611	468.359	-7.577	-0,7	-1,6	3.049
38	Atık Maddelerin Değerlendirilmesi	51.504	50.418	57.123	-5.619	-0,5	-9,8	453
75	Veterinerlik Hizmetleri	15.409	15.467	20.107	-4.698	-0,4	-23,4	377
94	Üye Olunan Kuruluş Faaliyetleri	31.950	31.946	35.735	-3.785	-0,4	-10,6	194
12	Tütün Ürünleri İmalatı	3.896	4.232	6.304	-2.408	-0,2	-38,2	-157
70	İdari Danışmanlık Faaliyetleri	285.730	283.958	287.431	-1.701	-0,2	-0,6	-2.470
36	Suyun Toplanması Arıtılması ve Dağıtılması	17.675	17.207	19.134	-1.459	-0,1	-7,6	-76
30	Diğer Ulaşım Araçları İmalatı	35.224	35.625	36.438	-1.214	-0,1	-3,3	239
84	Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik	9.795	9.939	10.466	-671	-0,1	-6,4	-105
Tüm Sektörler		11.820.778	11.521.869	10.771.209	1.049.569		9,7	94.125

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

† Mevsimsellikten arındırılmış serilerin farkıdır.

Çoğu, yerel yönetimlerce gerçekleştirilen atık maddelerin değerlendirilmesi ve veterinerlik hizmetlerinde de sigortalı ücretli istihdam kayıpları öne çıkmaktadır.

İmalat Sanayide Yeni İşe Giren 3 Kişiden 1'i Hazır Giyim ve Tekstil Sektöründe

İmalat sanayideki sigortalı ücretli sayısı Mayıs 2012'de 3 milyon 275 bin olarak belirlenmiştir. Bu, toplam kayıtlı ücretlilerin yaklaşık yüzde 27,7'sinin imalat sanayi çalışanları olması demektir. İmalat sanayi sigortalı ücretli istihdamı Mayıs 2011-2012 döneminde, 12 ayda yaklaşık 263 bin artmış ve yıllık artış yüzde 8,7 ile yüzde 9,7 olan genel artışın bir puan gerisinde kalmıştır.

Tablo 9. İmalat Sanayide Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Nisan 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) [‡]
14	Giyim Eşyaları İmalatı	446.677	441.421	399.922	46.755	17,8	11,7	6.187
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	410.015	407.104	368.023	41.992	16,0	11,4	1.530
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı	362.450	360.438	339.384	23.066	8,8	6,8	3.246
10	Gıda Ürünleri İmalatı	392.510	387.502	369.496	23.014	8,8	6,2	1.023
31	Mobilya İmalatı	125.206	123.465	107.117	18.089	6,9	16,9	-1.437
29	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	103.503	102.847	89.464	14.039	5,3	15,7	1.462
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	166.417	165.338	152.685	13.732	5,2	9,0	1.351
24	Ana Metal Sanayi	164.912	163.938	151.436	13.476	5,1	8,9	875
23	Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	209.169	203.751	196.763	12.406	4,7	6,3	1.003
28	Makine ve Ekipman İmalatı	176.772	176.075	165.160	11.612	4,4	7,0	827
Toplam İmalat Sanayi		3.274.996	3.246.095	3.012.220	262.776		8,7	22.109

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

İmalat sanayinde en fazla istihdam yaratmış sektörlerin başında yaklaşık 47 bin istihdam ile giyim eşyaları imalatı sektörü gelmektedir. Onu 42 bin yeni istihdam ile tekstil ürünleri imalatı sektörü izlemektedir. Bu iki geleneksel sektör, imalat sanayideki toplam istihdamın

[‡] Mevsimsellikten arındırılmış serilerin farkıdır.

yüzde 26'sını istihdam ederken imalat sanayi istihdam artışının da üçte birini gerçekleştirmişlerdir.

Mayıs 2012'de 362 bini geçen sigortalı ücretli sayısı ile üçüncü sırayı fabrikasyon metal ürünleri sektörü alırken gıda ürünleri imalatı dördüncü sıraya inmiştir. Gıda ürünleri imalatında sigortalı ücretli sayısı 392 bini geçerken 12 aylık artış 23 bin olarak gerçekleşmiştir.

İmalat sanayinde Nisan-Mayıs 2012 dönemindeki bir aylık mevsimsel etkiden arındırılmış sigortalı ücretli istihdam artışı, 22 bin dolayındadır. Bu da tuttuğu yer göz önüne alındığında, binde 9 ile zayıf bir istihdam artışı anlamına gelmektedir. Bu durumda kayıtlı imalat sanayi istihdamındaki artışın daha çok kayıtsızların kayıt altına alınmasından kaynaklandığı da söylenebilir.

125 bini geçen mobilya imalatı sektörü istihdam artışında beşinci büyük sektör olarak dikkat çekmekte ve son 12 ayda 18 bin yeni istihdam yaratmış görünmektedir. Sigortalı ücretli istihdamı 103 bini geçen otomotiv (motorlu kara taşıtı ve römork imalatı) sektöründe ise son 12 ayda 14 bin sigortalı ücretli artışı görülmektedir. Buna yakın artışlar kauçuk ve plastik ürünleri imalatı ve ana metal sanayi sektörlerinde olmuştur.

Depremden Sonra Van'da Çalışan Sayısı Yüzde 50 Arttı

Sigortalı ücretlilerin yüzde 29,1'i İstanbul'da çalışmaktadır. Son 12 ay sigortalı ücretli artışında yüzde 28,4 pay alan İstanbul'da, sigortalı ücretli sayısı 298 binin üzerinde artmıştır. Nisan-Mayıs 2012 döneminde (mevsimsellikten arındırılmış) Türkiye genelinde gerçekleşen 94 binlik sigortalı ücretli istihdam artışının ise yüzde 32'sinin İstanbul'a ait olduğu görülmektedir.

Yıllık sigortalı ücretli artışına en çok katkı sağlayan iller arasında ikinci sırayı yüzde 9 ile Ankara almıştır. İzmir ise yüzde 5,6 ile Ankara'yı takip etmektedir. Antalya ve Bursa, artan istihdama katkı sağlayan diğer önemli illerdir. Gaziantep, Kocaeli ve Konya gibi sanayi şehirleri ile deprem sonrası inşaat faaliyeti yoğunlaşan Van, artan istihdamda önemli payı olan diğer iller olarak sıralanmaktadır. Turizm-tarım dolayısıyla Muğla da istihdam artışına katkı yapan iller arasındadır. Öte yandan, Kayseri, Adana ve Manisa da istihdamını en fazla artıran iller arasında gelmektedirler.

İstanbul'un sigortalı ücretli sayısı Mayıs 2012 itibariyle 3 milyon 442 bini bulmuş ve Türkiye toplamındaki payı yüzde 29,1'e ulaşmıştır. Her yıl nüfusu ortalama 300 bin dolayında artan İstanbul'da perakende ticaret, inşaat, ulaştırma gibi hizmet; tekstil, hazır giyim ve gıda gibi istihdam artışına öncülük eden imalat sanayi sektörlerindeki büyüme, İstanbul'da istihdamı ve sigortalı ücretliliği de sürekli artırmaktadır.

İstanbul'un en yakınındaki Ankara'nın sigortalı ücretli istihdam artışı Mayıs 2011-2012 döneminde 95 bini geçerken, toplam sigortalı ücretli sayısı da 1 milyonu aşmıştır. Ankara'nın toplam sigortalı ücretli sayısındaki payı yüzde 8,5'i bulmuştur. Son 12 ayın sigortalı ücretli artışında Ankara yüzde 9 pay almıştır.

İzmir'in yıllık istihdam artışı, yaklaşık 59 bin olarak gerçekleşmiş ve İzmir'in sigortalı ücretli sayısı 754 binin üstüne çıkarmıştır. İzmir'in toplam istihdamdaki payı ise yüzde 6,4 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10. Sigortalı Ücretli (4/a) Çalışan Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)

İller	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Nisan 2012)	Kayıtlı Çalışan (4/a, Mayıs 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	İstihdamda İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Artışta İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Çalışan Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) *
İstanbul	3.441.850	3.404.243	3.143.529	298.321	29,1	28,4	9,5	30.130
Ankara	1.004.992	958.117	910.020	94.972	8,5	9,0	10,4	23.203
İzmir	754.214	745.267	695.622	58.592	6,4	5,6	8,4	4.882
Antalya	484.397	450.773	435.889	48.508	4,1	4,6	11,1	3.674
Bursa	556.317	548.160	512.063	44.254	4,7	4,2	8,6	3.759
Gaziantep	214.155	210.810	179.842	34.313	1,8	3,3	19,1	2.401
Kocaeli	383.601	378.318	353.718	29.883	3,2	2,8	8,4	2.552
Konya	241.269	235.726	213.533	27.736	2,0	2,6	13,0	2.690
Van	79.021	65.655	52.576	26.445	0,7	2,5	50,3	3.117
Adana	249.423	249.389	225.205	24.218	2,1	2,3	10,8	835
Kayseri	192.156	184.716	172.267	19.889	1,6	1,9	11,5	2.205
Manisa	192.819	187.224	173.322	19.497	1,6	1,9	11,2	2.230
Mersin	191.717	188.995	173.226	18.491	1,6	1,8	10,7	1.849
Muğla	180.409	159.892	164.101	16.308	1,5	1,6	9,9	781
Şanlıurfa	98.817	97.984	82.510	16.307	0,8	1,6	19,8	1.694
Türkiye Toplam	11.820.778	11.521.869	10.771.209	1.049.569			9,7	94.125

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Üç büyük il dışında bırakıldığında, en yüksek istihdam artışı Anadolu'da Antalya ve Bursa'da görülmüştür. Mayıs 2011-2012 döneminde, 12 ayda 48 bin dolayında istihdam artışı yaşayan Antalya'nın sigortalı ücretli sayısı 484 bini bulmuş ve toplam istihdamdaki payı yüzde 4,1'e ulaşmıştır. Sanayi merkezi Bursa'da ise aynı dönemde 44 bin kayıtlı istihdam artışı gözlenmiş ve ilin sigortalı ücretli sayısı 556 bine ulaşmıştır.

İstanbul'u çevreleyen sanayi ağırlıklı Kocaeli ve Tekirdağ illerinde de sigortalı ücretli sayısı 46 bin dolayında artmıştır. Suriye pazarındaki daralmaya rağmen Gaziantep, sigortalı ücretli sayısını son 12 ayda 34 bin artırarak toplamını 214 bine çıkarmıştır. Van, deprem sonrası yeniden inşa edilirken sigortalı ücretli sayısı da 79 bine çıkmıştır. Bu, son 12 ayda yüzde 50 artış anlamına gelmektedir.

Anadolu'nun diğer sanayi illeri Konya, Kayseri ile Manisa da sigortalı ücretli istihdamı en çok artan merkezler oldular. Mayıs 2011-2012'de kayıtlı istihdam Manisa'da 19 bin, Kayseri'de 20 bin, Konya'da ise 28 bin dolayında artmıştır.

44 İlde Geçen Yıla Göre Kayıtlı Esnaf Sayısı Azaldı

Kendi hesabına çalışan kayıtlı esnaf sayısının 1 milyon 931 bin olarak saptandığı Mayıs 2012'de, ilk 15 ilde kayıtlı esnafın yüzde 65'inin bulunduğu görülmektedir. İstanbul, kayıtlı esnafın neredeyse dörtte birini yüzde 24,6'sını barındırmaktadır. Ankara yüzde 6,6'lık, İzmir yüzde 6,2'lik paylarla ikinci ve üçüncü sırada yer almaktadırlar. Antalya, kayıtlı esnaf sayısında yüzde 4,2 ile dördüncü, Bursa ise yüzde 3,8 payla beşinci sırayı almaktadır.

Tablo 11. Kayıtlı Esnaf (4/b) Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)

İller	Kayıtlı Esnaf (4/b, Mayıs 2012)	Kayıtlı Esnaf (4/b, Nisan 2012)	Kayıtlı Esnaf (4/b, Mayıs 2011)	Kayıtlı Esnaf Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Kayıtlı Esnaf Sayısında İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Artışta İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Kayıtlı Esnaf Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) *
İstanbul	475.924	466.918	423.921	52.003	24,6	112,7	12,3	7963
Gaziantep	38.604	38.248	35.856	2.748	2,0	6,0	7,7	296
Şanlıurfa	23.774	23.468	21.639	2.135	1,2	4,6	9,9	296
Bursa	73.718	73.925	71.696	2.022	3,8	4,4	2,8	-258
Denizli	34.722	34.958	33.413	1.309	1,8	2,8	3,9	210
Hatay	36.948	37.153	35.697	1.251	1,9	2,7	3,5	164
Manisa	33.276	33.075	32.139	1.137	1,7	2,5	3,5	249
Antalya	81.726	82.412	80.931	795	4,2	1,7	1,0	131
Uşak	11.605	11.600	11.030	575	0,6	1,2	5,2	-19
Kayseri	29.853	29.946	29.325	528	1,5	1,1	1,8	29
Konya	55.212	54.943	54.690	522	2,9	1,1	1,0	-146
Adana	42.273	43.474	41.759	514	2,2	1,1	1,2	-583
Muğla	36.882	36.982	36.514	368	1,9	0,8	1,0	38
Ankara	127.776	129.324	127.414	362	6,6	0,8	0,3	84
Aydın	34.600	34.372	34.251	349	1,8	0,8	1,0	229
Türkiye Toplam	1.931.182	1.937.480	1.885.040	46.142			2,4	7.082

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Mayıs 2011-2012 döneminde kayıtlı esnaf sayısında net artış 46 bini bulurken 37 ilde esnaf sayısı artarken 44 ilde azalmıştır. İstanbul'da kayıtlı esnaf sayısı son 12 ayda 52 bin artarken Gaziantep, Şanlıurfa, Bursa ve Denizli gibi illerde 2 ile 3 bin arasında artışlar yaşanmıştır.

Son 1 Yılda Kayıtlı Çiftçi Sayısı 69 İlde Azaldı

Mayıs 2012 itibariyle sayıları 1 milyon 114 bin olarak saptanan kayıtlı çiftçi sayısı, 12 ay öncesine göre yüzde 8,6 gerilemiş ve yaklaşık 105 bin eksilmiştir. En çok kayıtlı çiftçi bulunan illerden Konya (yaklaşık 60 bin), kayıtlı çiftçilerin yüzde 5,4'ünü barındırmaktadır. İkinci sırada Antalya ve sonra Manisa gelmektedir. Mersin, Samsun, Balıkesir ve Hatay, en çok kayıtlı çiftçi bulunan diğer iller olarak sıralanmaktadır.

Kayıtlı çiftçi sayısı en fazla artan illerin başında 4 bin çiftçi ile İstanbul gelmektedir. İstanbul'u Şanlıurfa ve Aydın takip etmektedir.

Tablo 12. Kayıtlı Çiftçi (4/b Tarım) Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)

İller	Kayıtlı Çiftçi (4/b, Mayıs 2012)	Kayıtlı Çiftçi (4/b, Nisan 2012)	Kayıtlı Çiftçi (4/b, Mayıs 2011)	Kayıtlı Çiftçi Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Kayıtlı Çiftçi Sayısında İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Kayıtlı Çiftçi Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) *
İstanbul	11.824	7.839	7.825	3.999	1,1	51,1	4.200
Şanlıurfa	26.202	26.414	24.032	2.170	2,4	9,0	138
Aydın	30.367	30.529	28.982	1.385	2,7	4,8	-168
Kars	5.970	5.837	5.428	542	0,5	10,0	51
Karaman	7.495	7.522	7.044	451	0,7	6,4	11
Niğde	14.855	15.088	14.493	362	1,3	2,5	-147
Ardahan	4.476	4.512	4.208	268	0,4	6,4	-10
Mardin	11.108	11.010	10.952	156	1,0	1,4	-8
Hakkari	965	967	837	128	0,1	15,3	8
Antalya	51.975	52.015	51.893	82	4,7	0,2	-174
Tunceli	1.533	1.471	1.476	57	0,1	3,9	39
Siirt	3.032	3.106	2.989	43	0,3	1,4	-36
Bingöl	1.424	1.443	1.445	-21	0,1	-1,5	12
Şırnak	1.099	1.105	1.144	-45	0,1	-3,9	-1
Bartın	1.097	1.119	1.171	-74	0,1	-6,3	74
Türkiye Toplam	1.113.613	1.121.103	1.218.210	-104.597		-8,6	-10.112

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Son 1 yılda 12 ilde kayıtlı çiftçi sayısı artarken 69 ilde kayıtlı çiftçi sayısı azalmıştır. Türkiye'deki toplam çiftçi sayısının hem geçen aya hem de geçen yıla göre azalması da Türkiye ekonomisindeki dönüşümün hala devam ettiğinin göstergesidir.

Memur Sayısını En Fazla Artıran İller: Şanlıurfa ve Van

Mayıs 2011-2012 döneminde memur sayısının yüzde 11,3 artarak 2 milyon 574 bini geçtiği görülmektedir. Son 12 ayda gerçekleşen 262 bin memur artışının ağırlıklı Ankara ve İstanbul'da gerçekleşmiştir.

Mayıs 2012'de 2 milyon 574 bini bulan kamu personelinin illere göre dağılımına bakıldığında Başkent Ankara'nın yüzde 14,4 ile ilk sırayı aldığı ve son 12 ayda 20 bin artışla kamu personel sayısını yüzde 5,8 artırdığı görülmektedir. Türkiye nüfusunun yüzde 18'ine sahip ve milli gelirin yüzde 30'una yakını üreten İstanbul ise kamu personeli toplamından yüzde 11,4 pay almış ve kamu personeli sayısı Mayıs 2012'de 295 bin olmuştur. Son 12 ayda İstanbul'un kamu personeli sayısı 26 bin artmıştır. İzmir ise 136 bin ile kamu personeli ile toplamının yüzde 5,3'üne sahiptir. Kamu personelinin yoğunlaştığı diğer illeri yüzde 2,6 pay ile Bursa ve yüzde 2,5 ile Konya ve yüzde 2,4 ile Adana oluşturmaktadır.

Tablo 13. Kamu Çalışanı (4/c) Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)

İller	Kamu Çalışanı (4/c, Mayıs 2012)	Kamu Çalışanı (4/c, Nisan 2012)	Kamu Çalışanı (4/c, Mayıs 2011)	Kamu Çalışanı Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Kamu Çalışanı Sayısında İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Artışta İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Kamu Çalışanı Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) *
İstanbul	294.713	295.579	268.443	26.270	11,4	10,0	9,8	-1.347
Ankara	370.746	372.454	350.394	20.352	14,4	7,8	5,8	39
İzmir	135.629	135.722	126.575	9.054	5,3	3,5	7,2	287
Şanlıurfa	35.736	35.792	26.836	8.900	1,4	3,4	33,2	702
Diyarbakır	52.512	52.538	44.774	7.738	2,0	3,0	17,3	306
Bursa	66.031	66.205	58.392	7.639	2,6	2,9	13,1	379
Van	30.525	30.429	23.835	6.690	1,2	2,6	28,1	293
Konya	64.161	64.149	57.839	6.322	2,5	2,4	10,9	25
Gaziantep	41.247	41.027	34.951	6.296	1,6	2,4	18,0	401
Antalya	55.920	56.031	49.870	6.050	2,2	2,3	12,1	166
Kocaeli	48.341	48.391	42.710	5.631	1,9	2,1	13,2	106
Erzurum	36.243	36.191	30.956	5.287	1,4	2,0	17,1	487
Mersin	51.412	51.414	46.357	5.055	2,0	1,9	10,9	389
Adana	60.682	60.711	56.023	4.659	2,4	1,8	8,3	-98
Hatay	39.286	39.186	34.878	4.408	1,5	1,7	12,6	374
Türkiye Toplam	2.574.350	2.569.269	2.312.097	262.253			11,3	12.560

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Kayıtlı İşyeri Sayısı 1,5 Milyonu Geçti

Mayıs 2011-2012 döneminde SGK'ya bildirme veren işyeri sayısında 116 bin dolayında artış yaşanmıştır. Böylece kayıtlı işyeri sayısı 1 milyon 501 bine ulaşmış oldu. Yıllık artış yüzde 8,4 olurken stoka eklenen işyeri sayısının aylık ortalaması 10 bin dolayındadır.

Tablo 14. İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	İşyeri Sayısı (4/a, Mayıs 2012)	İşyeri Sayısı (4/a, Nisan 2012)	İşyeri Sayısı (4/a, Mayıs 2011)	İşyeri Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	İşyeri Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) *
47	Perakende Ticaret	261.482	258.421	237.587	23.895	20,5	10,1	1.423
49	Kara ve Boru Hattı Taşımacılığı	115.627	114.834	103.172	12.455	10,7	12,1	-281
56	Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetleri	74.889	73.647	66.623	8.266	7,1	12,4	1.242
46	Toptan Ticaret	95.187	94.589	88.531	6.656	5,7	7,5	705
82	Büro Yönetim ve Destek Faaliyetleri	42.858	42.272	36.292	6.566	5,6	18,1	628
43	Özel İnşaat Faaliyetleri	50.698	49.139	44.467	6.231	5,4	14,0	628
45	Motorlu Kara Taşıtlarının Toptan ve Perakende Ticareti ve Onarımı	32.043	31.634	26.558	5.485	4,7	20,7	301
81	Bina ve Çevre Düzenleme Faaliyetleri	41.865	41.923	37.903	3.962	3,4	10,5	265
14	Giyim Eşyaları İmalatı	33.072	32.156	29.276	3.796	3,3	13,0	607
96	Diğer Hizmet Faaliyetleri	35.707	34.960	32.430	3.277	2,8	10,1	461
Tüm Sektörler		1.501.003	1.482.526	1.384.602	116.401		8,4	9.954

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Son 12 ayda kayıtlara giren yeni 116 bin dolayındaki işyerinin yüzde 20,5'inin perakende ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Perakende ticaret sektörünü yüzde 10,7 ile kara ve boru hattı taşımacılığı işyerlerinin izlediği görülmektedir. İşyeri sayısındaki artışın yüzde 7,1'i ise yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri işyerlerinde olmuştur. Toptan ticaret ile büro yönetim ve destek faaliyetleri işyerlerinin her biri ise yeni işyerlerinden yaklaşık yüzde 6 pay almışlardır.

İmalat Sanayideki İşyeri Artış Hızı Genelin Gerisinde Kaldı

Mayıs 2011’de 243 bin olan imalat işyerleri sayısı Mayıs 2012’de 260 bini aşmış ve 12 ayda artış yaklaşık 18 bini bulmuştur. Bu artışta, ilk sırayı yüzde 21,4 payla giyim eşyaları imalatı sektörü almıştır. Onu mobilya imalatı yüzde 13,5, gıda ürünleri imalatı yüzde 10,3 ve tekstil ürünleri imalatı yüzde 9,8 payla izlemiştir.

Tablo 15. İmalat Sanayide İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	İşyeri Sayısı (4/a, Mayıs 2012)	İşyeri Sayısı (4/a, Nisan 2012)	İşyeri Sayısı (4/a, Mayıs 2011)	İşyeri Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	İşyeri Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 – Nisan 2012) *
14	Giyim Eşyaları İmalatı	33.072	32.156	29.276	3.796	21,4	13,0	607
31	Mobilya İmalatı	18.175	17.920	15.770	2.405	13,5	15,3	-930
10	Gıda Ürünleri İmalatı	40.230	40.048	38.399	1.831	10,3	4,8	89
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	16.942	16.775	15.197	1.745	9,8	11,5	181
28	Makine ve Ekipman İmalatı	16.472	16.393	15.115	1.357	7,6	9,0	-36
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri	31.119	30.902	29.828	1.291	7,3	4,3	179
15	Deri ve İlgili Ürünler İmalatı	6.300	6.151	5.395	905	5,1	16,8	108
23	Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	12.938	12.776	12.085	853	4,8	7,1	86
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	11.368	11.271	10.683	685	3,9	6,4	54
24	Ana Metal Sanayi	9.263	9.177	8.696	567	3,2	6,5	-1
Toplam İmalat Sanayi		260.563	258.028	242.807	17.756		7,3	1.395

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Son 1 Yılda İşyeri Sayısını En Fazla Artıran İl Gaziantep Oldu

Yeni açılan kayıtlı işyerlerinin, tıpkı istihdam artışında olduğu gibi, yüzde 30,9 oranında İstanbul'da kurulu oldukları görülmektedir. Yenilerle birlikte İstanbul'daki kayıtlı işyeri sayısı Mayıs 2012'de 436 bini aşmış ve toplam işyerlerinin yüzde 29,1'ine ulaşmıştır.

Ankara'nın ise yenileriyle birlikte kayıtlı işyeri sayısı Mayıs 2012'de 117 bini geçmiş ve toplam işyerleri içindeki payı yüzde 7,8'i bulmuştur. Mayıs 2012 sonunda İzmir'deki kayıtlı işyerlerinin sayısı 107 bine yaklaşırken payı da yüzde 7,1 olmuştur.

Mayıs 2011-2012 döneminde yeni işyeri artışında ilk sırayı ise yüzde 13,2 ile Gaziantep almıştır. Gaziantep'i, yüzde 12,9 ile Adana ve yüzde 11,6 ile de Hatay izlemektedir. Bu durum, söz konusu illerdeki istihdam artış hızlarıyla paralellik göstermektedir.

Tablo 16. İşyeri Sayısı (4/a) En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)

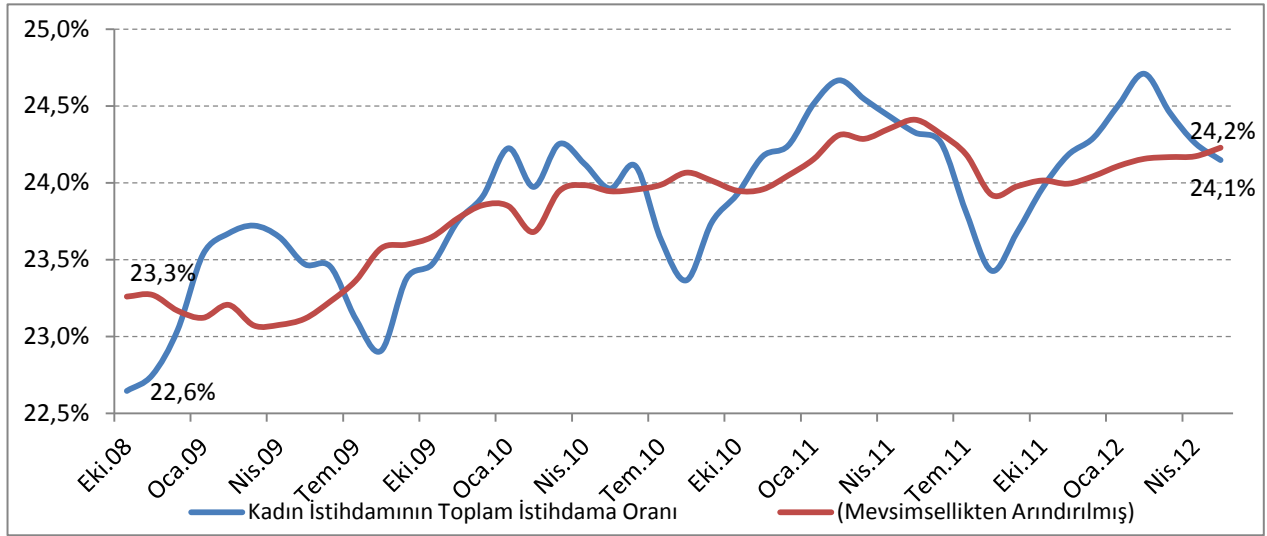
İller	İşyeri Sayısı (4/a, Mayıs 2012)	İşyeri Sayısı (4/a, Nisan 2012)	İşyeri Sayısı (4/a, Mayıs 2011)	İşyeri Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	İlin Toplam İşyeri Sayısındaki Payı (%) (Mayıs 2012)	Artışta İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	İşyeri Sayısındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012) *
İstanbul	436.397	432.931	400.473	35.924	29,1	30,9	9,0	3.311
Ankara	117.310	116.046	108.945	8.365	7,8	7,2	7,7	865
İzmir	106.856	106.212	98.772	8.084	7,1	6,9	8,2	750
Antalya	59.481	57.514	53.648	5.833	4,0	5,0	10,9	593
Bursa	61.038	60.531	55.779	5.259	4,1	4,5	9,4	449
Adana	34.898	34.636	30.902	3.996	2,3	3,4	12,9	363
Konya	36.966	36.452	33.412	3.554	2,5	3,1	10,6	297
Gaziantep	26.588	26.216	23.492	3.096	1,8	2,7	13,2	284
Mersin	30.551	30.299	27.610	2.941	2,0	2,5	10,7	221
Kocaeli	35.405	35.110	32.889	2.516	2,4	2,2	7,6	232
Kayseri	24.414	24.102	22.440	1.974	1,6	1,7	8,8	182
Muğla	30.320	28.859	28.382	1.938	2,0	1,7	6,8	178
Hatay	18.387	18.122	16.480	1.907	1,2	1,6	11,6	154
Aydın	23.173	22.660	21.271	1.902	1,5	1,6	8,9	190
Tekirdağ	18.861	18.614	17.093	1.768	1,3	1,5	10,3	166
Türkiye Toplam	1.501.003	1.482.526	1.384.602	116.401			8,4	9.954

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Her Yeni 100 İşten 22'si Kadınların Oldu

Mayıs 2011-2012 döneminde gerçekleşen 1 milyon 50 bin dolayındaki kayıtlı istihdam artışında kadınların payı 234 bin ve oran olarak yüzde 22,3 olmuştur. Mayıs 2011-2012 döneminde kadın sigortalı ücretli istihdamında yüzde 8,9 olarak gerçekleşen artış, genel istihdam artışının 0,8 puan altında seyretmiştir. Böylece Mayıs 2012 itibariyle sigortalı ücretli kadın sayısı toplamı 2 milyon 855 bin, toplamdaki payı da yüzde 24,1 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 6. Aylara Göre Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın İstihdamının Toplam İstihdama Oranı (Ekim 2008 – Mayıs 2012)

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Kadınların toplam sigortalı ücretliler içindeki payı 2010 ortalarından itibaren (mevsim etkisinden arındırılmış olarak) artış sürecine girmiştir. Ancak bu durum 2011 ortalarından itibaren yerini önce inişe bırakmış ve yatay seyrederek Mayıs 2012'ye ulaşmıştır.

Kadın istihdamının Ekim 2008'den Mayıs 2012'ye kadar sigortalı ücretliler içindeki payı yüzde 22,6'dan yüzde 24,1'e çıkmıştır. Bu 1,5 puanlık artış, kadının istihdama katılımı ve güvenceye kavuşması anlamında olumlu bir gelişmedir. Mevsimsel etkiler dikkate alındığında da, 3 yılda kadın istihdam oranının 0,9 puan arttığı görülmektedir. Kadın istihdamı yaz aylarında azalmakta, buna karşılık kış ve ilkbahar aylarında artmaktadır.

Tablo 17. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	Kadın İstihdamı (4/a, Mayıs 2012)	Kadın İstihdamı (4/a, Nisan 2012)	Kadın İstihdamı (4/a, Mayıs 2011)	Kadın İstihdamındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Kadın İstihdamındaki Fark (Mayıs 2012 – Nisan 2012) *
47	Perakende Ticaret	377.704	372.422	329.182	48.522	20,7	14,7	3.498
14	Giyim Eşyaları İmalatı	205.320	202.816	182.778	22.542	9,6	12,3	4.533
82	Büro Yönetimi ve Destek Faaliyetleri	109.032	107.139	91.940	17.092	7,3	18,6	-5.020
81	Binalar ile İlgili Hizmetler ve Çevre Düzenlemesi Faaliyetleri	83.744	82.786	68.226	15.518	6,6	22,7	1.234
56	Yiyecek ve İçecek Hizmeti Faaliyetleri	97.798	96.182	82.375	15.423	6,6	18,7	-360
46	Toptan Ticaret	136.056	135.472	122.241	13.815	5,9	11,3	983
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	119.437	118.057	106.123	13.314	5,7	12,5	1.370
96	Diğer Hizmet Faaliyetleri	109.491	107.894	97.570	11.921	5,1	12,2	1.469
55	Konaklama	74.137	63.244	62.802	11.335	4,8	18,0	-3.140
10	Gıda Ürünleri İmalatı	93.207	90.344	82.408	10.799	4,6	13,1	1.496
Tüm Sektörler		2.854.478	2.795.040	2.620.233	234.245		8,9	29.253

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Mayıs 2011-2012 döneminde kadınlar yine ağırlıklı hizmetler ve imalat sanayinin emek-yoğun kesimlerinde istihdam edilmişlerdir. Söz konusu 12 ayda perakende sektöründe sigortalı ücretli kadın sayısı 48 bin dolayında artmıştır. Bu, toplam artıştan yüzde 20,7 pay demektir. İkinci sırayı geniş anlamda turizm sektörü izlemiştir. Konaklama ve yiyecek ve içecek hizmeti faaliyetleri işyerlerindeki sigortalı ücretli kadın sayısı 27 bin dolayında artmıştır. Üçüncü sırayı ise giyim eşyaları imalatı sektörü izlemiş ve 22 bin dolayında istihdam artışı ile toplam artıştan yüzde 9,6 pay almıştır. Büro yönetimi ve destek faaliyetlerindeki sigortalı ücretli kadın sayısı ise 12 ayda 17 bin artmıştır. Kadınlara yaratılan istihdamdan toptan ticaret ile binalarla ilgili hizmetler ve çevre düzenleme faaliyetleri sırasıyla yüzde 5,9 ve yüzde 6,6 pay almışlardır.

Kadın İstihdamının En Çok Arttığı Sektör Mobilya İmalatı

Mayıs 2011-2012 döneminde 234 bin artış gösteren kadın istihdamında imalat sanayide işe giren kadınlar üçte bir oranında pay almıştır. Yaklaşık 78 bin kadına daha kayıtlı istihdam yaratan imalat sanayi işyerlerinden giyim eşyaları imalatı yüzde 29 ile artışta en önemli katkıyı sağlamıştır. Tekstil ürünleri imalatı işyerleri ise yüzde 17,2 ile ikinci sırayı almıştır. Böylece bir birine yakın bu iki faaliyet alanı kadınlara sağlanan istihdamda yüzde 46 pay sahibi olmuşlardır. Gıda ürünleri imalatı ise artıştan yüzde 14 pay alarak üçüncü sırada yer almıştır. Böylece bu üç geleneksel dal, kadınların istihdamında artışında yüzde 61'lik paya ulaşmışlardır.

Tablo 18. İmalat Sanayide Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan Sektörler (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 10 sektör)

Sektör Kodu (NACE Rev 2)	Sektör Adı	Kadın İstihdamı (4/a, Mayıs 2012)	Kadın İstihdamı (4/a, Nisan 2012)	Kadın İstihdamı (4/a, Mayıs 2011)	Kadın İstihdamındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	Artışta Sektörün Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Kadın İstihdamındaki Fark (Mayıs 2012 – Nisan 2012) *
14	Giyim Eşyaları İmalatı	205.320	202.816	182.778	22.542	29,0	12,3	4.533
13	Tekstil Ürünleri İmalatı	119.437	118.057	106.123	13.314	17,2	12,5	1.370
10	Gıda Ürünleri İmalatı	93.207	90.344	82.408	10.799	13,9	13,1	1.496
25	Fabrikasyon Metal Ürünleri	40.662	40.157	35.663	4.999	6,4	14,0	378
22	Kauçuk ve Plastik Ürünler İmalatı	28.311	27.828	24.160	4.151	5,3	17,2	431
31	Mobilya İmalatı	13.639	13.127	10.787	2.852	3,7	26,4	296
28	Makine ve Ekipman İmalatı	23.376	23.196	20.583	2.793	3,6	13,6	295
23	Metalik Olmayan Ürünler İmalatı	22.206	21.696	19.548	2.658	3,4	13,6	208
27	Elektrikli Teçhizat İmalatı	16.690	16.589	14.161	2.529	3,3	17,9	211
29	Motorlu Kara Taşıtı ve Römork İmalatı	12.884	12.707	10.900	1.984	2,6	18,2	291
Toplam İmalat Sanayi		696.260	686.657	618.660	77.600		12,5	8.768

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

Kadına İstihdam Oranı En Çok Kayseri’de Arttı

Mayıs 2011-2012 döneminde gerçekleşmiş görünen 234 binlik yeni sigortalı ücretli kadın istihdamının yüzde 38’ine yakını oluşturulan 88 bini, İstanbul’da gerçekleşmiştir. Ankara, yaratılmış işlerden yüzde 13,7, İzmir de yüzde 7,5 pay almışlardır. Böylece kadınlara istihdamın yüzde 60’a yakını, 3 büyük ilde yaratılmıştır. Bu illeri Bursa, Antalya ve Kocaeli’ndeki kadın istihdamları izlemiştir. Bursa’da, son 1 yılda 16 bin, Antalya’da 14 bin ve Kocaeli’nde de 7 bin kadına, sigortalı ücretli iş yaratılmıştır.

Tablo 19. Sigortalı Ücretli (4/a) Kadın Çalışan Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)

İller	Kadın İstihdamı (4/a, Mayıs 2012)	Kadın İstihdamı (4/a, Nisan 2012)	Kadın İstihdamı (4/a, Mayıs 2011)	Kadın İstihdamındaki Fark (Mayıs 2012 - 2011)	İldeki Kadın İstihdamının Toplam İstihdama Oranı (%) (Mayıs 2012)	Artışta İlin Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)	Kadın İstihdamındaki Fark (Mayıs 2012 - Nisan 2012)*
İstanbul	990.152	981.424	902.080	88.072	28,8	37,6	9,8	7.461
Ankara	269.260	255.052	237.201	32.059	26,8	13,7	13,5	4.236
İzmir	219.340	216.876	201.777	17.563	29,1	7,5	8,7	1.589
Bursa	151.566	148.330	135.950	15.616	27,2	6,7	11,5	1.710
Antalya	127.647	117.753	113.804	13.843	26,4	5,9	12,2	872
Kocaeli	79.582	78.555	72.862	6.720	20,7	2,9	9,2	615
Tekirdağ	57.252	56.446	51.801	5.451	27,8	2,3	10,5	556
Muğla	41.641	36.235	37.103	4.538	23,1	1,9	12,2	384
Adana	52.205	52.335	47.840	4.365	20,9	1,9	9,1	164
Kayseri	31.965	30.210	27.993	3.972	16,6	1,7	14,2	565
Konya	35.318	34.671	31.372	3.946	14,6	1,7	12,6	963
Aydın	32.590	31.208	28.884	3.706	26,1	1,6	12,8	537
Manisa	42.608	42.001	38.940	3.668	22,1	1,6	9,4	257
Denizli	48.412	47.902	44.885	3.527	30,1	1,5	7,9	350
Eskişehir	35.706	35.595	32.346	3.360	24,4	1,4	10,4	34
Türkiye Toplam	2.854.478	2.795.040	2.620.233	234.245	24,1		8,9	29.253

Kaynak: Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), TEPAV

İş ve Eleman Aramak Amacıyla İŞKUR'a Yapılan Başvurular Artıyor

İş bulmak için İŞKUR'a başvuranların sayısı 2012'nin ilk 7 ayında aylık 103 bin kişiyi bulmuştur. 2011'de bu sayı aylık 94 bin civarındadır. Ortalama başvurular yüzde 10'a yakın artmıştır.

Tablo 20. İŞKUR ile İş Arama ve İstihdam (Kişi)

Aylar	İş Arayan		Açık İş		İşe Yerleşen		İşe Yerleşen/Başvuru Yapan	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
Ocak	144.241	111.505	34.500	57.809	18.346	46.527	12,7	41,7
Şubat	93.239	116.689	39.666	46.118	22.392	31.164	24,0	26,7
Mart	95.094	109.819	56.559	63.417	33.558	41.595	35,3	37,9
Nisan	66.846	84.782	62.637	60.428	30.429	33.741	45,5	39,8
Mayıs	79.078	95.612	69.818	72.596	39.674	36.776	50,2	38,5
Haziran	101.977	95.500	70.751	70.488	42.499	37.265	41,7	39,0
Temmuz	79.325	110.391	51.860	82.027	28.558	42.484	36,0	38,4
7 Aylık Ortalama	94.257	103.471	55.113	64.698	30.779	38.507	32,6	37,2

Kaynak: Türkiye İş Kurumu (İŞKUR)

Aynı dönemde, İŞKUR'a bildirilen açık iş sayısının aylık ortalaması ise 65 bine çıkmıştır. Bu 2011'de aylık, ortalama 55 bin dolayındadır. Başka bir ifadeyle eleman ihtiyacı bildirimini yüzde 9'a yakın artmıştır. İş arayanlardan, açık işlere uygun olanlardan ayda ortalama 38 bini işe yerleştirilmiş görünmektedir. Bu da İŞKUR'a yapılan her 100 iş başvurusundan 37,2'sinin karşılık bulması anlamına gelmektedir. Bu oran 2011'de 32,6'dıydı. Dolayısıyla İŞKUR'un beklentilere biraz daha cevap verdiği anlaşılmaktadır.

İşsizlik Ödeneği Alanların Sayısı Yüzde 15,4 Arttı

Mayıs 2012 itibariyle İŞKUR'dan işsizlik ödeneği almaya hak kazananların sayısı 24 bin dolayındadır. İşsizlik ödeneğine hak kazanmanın birçok koşula bağlı olduğu Türkiye'de, Aralık 2011'den Ocak 2012'ye işsizlik ödeneği alanlar 27 binden 39 bine çıkarak yüzde 44 artmışken Şubat 2012'de tekrar 26 bin dolayına, Mayıs'ta da 24 bin dolayına düşmüştür.

Mayıs 2011-2012 döneminde işsizlik ödeneği alanların sayısı sadece 3 bin 234 kişi artmıştır. Bunların da 753'ü İstanbul'a, 502'si İzmir'e, 339'u Bursa'ya ait görünmektedir. İstanbul'da Mayıs 2012'de işsizlik ödeneği alanlar 7 bin 873 kişi olarak belirlenmiştir. Bu da işsizlik ödeneği alanların üçte birine yakındır. İzmir'de 2 bin, Bursa bin 600 dolayında işsiz işsizlik ödeneği alınırken Ankara'dakilerin de sayısı bin 550'ye yakındır.

Tablo 21. İşsizlik Ödeneği Alan Kişi Sayısı En Fazla Artan İller (Mayıs, 2012 – 2011, ilk 15 il)

İller	Mayıs 2012	Mart 2012	Mayıs 2011	Fark (Mayıs 2012 - 2011)	İlin İşsizlik Ödeneği Alan Kişiler İçerisindeki Payı (%) (Mayıs 2012)	Değişim (%) (Mayıs 2012 - 2011)
İstanbul	7.873	7.361	7.120	753	32,5	10,6
İzmir	2.014	1.713	1.512	502	8,3	33,2
Bursa	1.598	1.326	1.259	339	6,6	26,9
Manisa	574	426	350	224	2,4	64,0
Ankara	1.547	1.601	1.370	177	6,4	12,9
Antalya	667	520	491	176	2,8	35,8
Adana	704	619	532	172	2,9	32,3
Diyarbakır	243	226	137	106	1,0	77,4
Kocaeli	823	753	739	84	3,4	11,4
Trabzon	205	178	122	83	0,8	68,0
Sinop	110	53	29	81	0,5	279,3
Kayseri	427	270	348	79	1,8	22,7
Denizli	375	307	320	55	1,5	17,2
Konya	268	204	213	55	1,1	25,8
Tokat	126	79	73	53	0,5	72,6
Türkiye Toplam	24.243	22.319	21.009	3.234		15,4

Kaynak: Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), TEPAV